

LexicoNordica

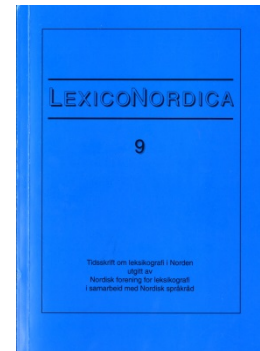
Forfatter: Ilse Cantell

Anmeldt værk: Maja Lindfors Viklund: *Exotismer, romanticismer och vanliga överdrifter.*

Mönster och metaforer i svensk drogslang. Göteborg: Institutionen för svenska språket. (Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 28.) 2001.

Kilde: LexicoNordica 9, 2002, s. 209-216

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive>

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre LexicoNordica (1-16) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Ilse Cantell

Maja Lindfors Viklund: *Exotismer, romanticismer och vanliga överdrifter. Mönster och metaforer i svensk drogslang*. Göteborg: Institutionen för svenska språket. (Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 28.) 2001.

Arbetet och materialet

Maja Lindfors Viklunds arbete är en doktorsavhandling som baserar sig på ett material bestående av 391 ord och uttryck ur den svenska drogslangen. Grundmaterialet består av slangord som hösten 1997 ingick i projektet AVENTINUS¹ narkotikatermdatabas. En del av orden i databasen, som alltså utgör en skriftlig källa för undersökningen, kommer i sin tur från den svenska Rikspolisstyrelsen och från Polishögskolan i Stockholm. Dessutom har Lindfors Viklund kompletterat detta material genom intervjuer och samtal med svensk narkotikapolis och -expertis. De 391 orden och uttrycken finns listade i slutet av avhandlingen som ett appendix kallat *Narkotikaslanglexikon*. Lexikonets ord och uttryck är numrerade och försedda med en standardspråklig (svensk) ekvivalent eller förklaring.

Lindfors Viklunds arbete är framför allt en lexikologisk undersökning med en lång (nästan hälften av avhandlingstexten) teoretisk inledning bestående av en diskussion omkring slang i allmänhet samt av en presentation av den kognitiva semantiken och analysen av metaforer inom den. Arbetet är ett pionjärarbete i och med att den svenska narkotikaslangens ordförråd inte studerats i nämnvärd omfattning.

Litteraturförteckningen är omfattande och i den ingår också (dokumentär-)skönlitterära verk som Stefan Jarls och Jan Lindqvists *Dom kallar oss mods* och Stefan Jarls *Ett anständigt liv*. Huruvida dessa varit källor för materialet i AVENTINUS-databasen eller om de bara är referensverk framgår inte. Men det ger en uppfattning om vilken heltäckande beskrivning av narkomanernas subkultur författaren velat ge.

Narkotikaslanglexikonet

Sist i avhandlingen har Lindfors Viklund sålunda tagit med en ordlista (här "AVENTINUS-listan") där alla de slangord finns med som be-

¹ AVENTINUS (Advanced Information System for Multilingual Drug Enforcement), ett internationellt, flerspråkigt EU-projekt med uppgift att utveckla IT-komponenter för ett flerspråkigt informationssystem för europeisk narkotikaspaning. I projektet var tyska, franska, spanska, brittiska och svenska myndigheter (Rikspolisstyrelsen) medverkande, på internationell nivå Europol Drugs Unit, och med lingvistisk expertis Svenska institutionen vid Göteborgs universitet. (projektets webbplats <http://svenska.gu.se/aventinus>, 3.5.2002)

handlas i arbetet. Slangorden är sammanlagt 391 stycken, de är numrerade och får alla en standardspråklig förklaring. Här ett smakprov från slutet av förteckningen:

uppåttjack centralstimulerande substans
utfreakad höggradigt haschpåverkad
vansinnesdrogen LSD
vit champagne kokain
voyager LSD-missbrukare
yellow submarine LSD
ying-yang typ av ecstasytablett
ängladamm PCB
örter marijuana
överslag överdos

Orden anknyter alltså till alla aspekter av drogmissbruk och är en blandning av ”svenska” slangord och engelska lån.

AVENTINUS-listans ord är förklarade enligt den betydelse de har i det sammanhang de är insamlade i. Förklaringarna är inga regelrätta definitioner utan omskrivningar på standardspråk. Det räcker i och för sig då det är fråga om en ordlista, också om syftet skulle vara lexicografiskt. En del av orden får här en något mera specialiserad betydelse än vad de kanske kunde få med en lite mer omfattande excerpering. Jag tänker då närmast på fall där ett ord beskrivs som hörande ihop med en viss drog, men gott kan tänkas förekomma också bland missbrukare av andra ämnen, t.ex. *macka* ’amfetamininjektion’ som kunde tänkas ha betydelsen ’injektion’ i allmänhet. Men detta är bara ett antagande och en idé för en undersökning med ett annat syfte än Lindfors Viklund haft med sitt arbete.

En annan fråga som alltid känns aktuell då det gäller slang är ordens ursprung och internationella spridning. Dessa aspekter behandlas inte av Lindfors Viklund, men också det förklaras av hennes syftesbeskrivning. Men materialet kunde erbjuda möjligheter till en intressant etymologisk undersökning.

Jag återkommer till ordmaterialet i slutet av min recension.

Den form av slang som Lindfors Viklunds arbete behandlar kallas i titeln för *drogslang*. Författaren definierar drogslangen som ”det specifika slangordförråd som förknippas med narkotika eller droger”. Mycket ofta används i texten synonymen *narkotikaslang*. Författaren förklarar skillnaden mellan begreppet ’narkotika’ som får en stipulativ definition ’preparat som är narkotikaklassat i Narkotikastrafflagen, 1968:64 § och som finns på Läkemedelsverkets narkotikaförteckning’ och begreppet ’drog’ som också omfattar andra ämnen med narkotisk verkan, dvs. ”läkemedel eller hälsofarliga varor med beroendeframkallande egenskaper eller euforiserande effekter eller varor som med lätthet kan omvandlas till varor med sådana egenskaper eller effekter”.

Två kategorier av ämnen som också används i rusningssyfte avgränsas utanför behandlingen i Lindfors Viklunds arbete. Den ena kategorin är lösningsmedel som lim och thinner, den andra kategorin är dopningsmedlen. Problematiken som gäller missbrukarna av dessa ämnen är i huvudsak social och medicinsk, inte i så hög grad kriminologisk som när det gäller s.k. klassiska droger, läkemedel som amfetamin, eller cannabispreparat och hallucinogener. Missbrukarna av å ena sidan lim och thinner, å andra sidan dopningsmedel bildar inte i någon större omfattning sina egna (kriminella) subkulturer som skulle kännetecknas av en egen slang. Detta är kanske orsaken till avgränsningen i första hand inom AVENTINUS-projektet, i andra hand i Lindfors Viklunds avhandling. I och för sig uppfyller dessa ämnen ju också åtminstone de flesta av kriterierna för droger.

Samma drogkategorier som man inom AVENTINUS-projektet varit intresserad av var föremål för debatt och forskning med sociologisk-kriminologisk-medicinsk angreppspunkt redan i slutet av 1960-talet och på 1970-talet. Ett exempel på detta är den finska debattboken *Huumausainekysymys* (’Narkotikafrågan’) som kom ut 1970 redigerad av Ilkka Taipale, finländsk läkare med djupt engagemang för utslagna. Artikelskribenterna i boken är sakkunniga inom de tre nämnda områdena.

Det ser ut att finnas en sociologiskt/juridiskt definierbar skillnad mellan de två begreppen ’droger’ och ’narkotika’. Trots detta använder författaren benämningarna *drogslang* och *narkotikaslang* växelvis med motiveringen ”båda används för variationens skull”. Motiveringen verkar något ovetenskaplig och föga övertygande, speciellt som den diskussion författaren för omkring de två begreppen ’drog’ och ’narkotika’ erbjuder en mera vetenskaplig motivering för eventuell växelvis användning av benämningarna. Jag skulle gärna hålla isär benämningarna och begreppen bakom dem och se distinktionen *inifrån- – utifrånperspektiv* som också kommer fram på andra ställen i arbetet som det särskiljande draget. Därefter kan författaren och läsaren så att säga ”välja sida” och benämning därefter. Termen *drog* kunde tänkas höra ihop med inifrånperspektivet och stå för de ibland positiva konnotationer som är den sammanhållande faktorn för användargrupperna medan termen *narkotika* skulle få höra ihop med majoritetssamhällets utanförperspektiv som betonar det juridiska och kriminologiska.

Subgruppers språk, begreppen ’slang’ och ’argot’, slangens funktioner

I och med att narkotikabruket är kriminaliserat bildar narkomanerna en grupp som genom sitt avvikande beteende skiljer sig från majoritetssamhället. Detta förhållande

återspeglas i narkomanernas slang. Lindfors Viklund nämner tre drag hos slang i allmänhet: 1) Slangen är grupp- och funktionsrelaterad, dvs. ett gruppspråk som kan variera från grupp till grupp och som endast förstås av initierade personer, 2) Slangen är standardspråksrelaterad, dvs. skiljer sig från standardspråket och betraktas ofta som mindre fin och accepterad, 3) Slangen är taburelaterad, dvs. den berör tabubelagda områden men i okonventionell form.

Slangen ses ofta som ett ”hemligt” språk, vilket speciellt betonas hos narkotikaslangen då det som är gemensamt för dess talare är all den olagliga verksamhet som anknyter till narkotikan. Omkring detta förs i avhandlingen en diskussion där narkotikaslangen jämförs med andra avvikande gruppers slang, framför allt med yrkesförbrytarnas slang. Narkotikaslangen jämförs också med fackspråk och då kan den sägas vara hemlig närmast av den orsaken att majoritetssamhället inte brukar komma i kontakt med narkotikaslangens användare.

Huruvida narkotikaslangen är ”hemlig” eller ”offentlig” torde vara svårt att bestämma, men något säger det väl att en del av narkotikaslangens ord dels finns med i ”vanliga” slangordböcker, t.o.m. i allmänspråkliga ordböcker. Det finns, för att åter ta ett exempel från det finska språkområdet, knappast någon finsktalade som inte vet att ordet *pilvi* förutom ’moln’ också avser ’hasch och andra hamppreparat’ så som ordets betydelse definieras i *Suomen kielen perussanakirja* (’Finsk basordbok’). Dels ingår narkotikaslangord i slangordböcker som behandlar avvikande subgruppers slang. Som ett exempel på det senare kan nämnas Leo Lipsonens *Vankilaslangin sanakirja* (Ordbok över fängelseslang) (1990) som innehåller en hel del ord med anknytning till droger och andra rusmedel. Denna ordbok räknar dessutom utöver ordet *pilvi* upp över 80 olika benämningar för hasch – tala om överlexikalisering! Orsaken till att synonymerna varit nödvändiga är troligen den att det tidigare slangordet mist sin hemliga karaktär i och med att det tagits i bruk också av andra än narkomaner. Som kommunikationsspråk fungerar narkotikaslangen enligt Lindfors Viklunds erfarenhet också för t.ex. polisen och vårdpersonal som kommer i kontakt med droger.

Författaren räknar upp en del sådana ursprungligen narkotikaslangord som blivit så vanliga i allmänspråket att talarna knappast längre kommer att tänka att orden haft en specialbetydelse. Sådana ord är t.ex. *flumma* (SOB: ’vara flummig’, AVENTINUS-materialet: ’röka cannabis’), *flummig* (SOB: ’intellektuellt oredig p.g.a. narkotikarus, ofta allmänna intellektuellt oklar’, AVENTINUS-materialet: ’cannabisrusig’), *flippa ut* (hos Thorén 1996 i formen *flippa ur* ’få ett nervsammanbrott’, ’missköta sig’), och *hög* (Thorén: 1 ’berusad’, 2 ’narkotikaberusad’, 3 ’upprymd’, AVENTINUS-materialet: ’narkotikapåverkad’). Orden används också för att bilda nya sammansättningar, t.ex. *flumpedagogik* (SOB: ’pedagogisk inriktning som betonar personlighetsutveckling på bekostnad av inläring’ <nedsätt.>). Dessutom innehåller ordböcker över svensk slang i allmänhet ett antal narkotikaslangord. Hos Thorén 1996 är narkomanslangorden särskilt markerade, t.ex. *affe* ’haschisch’.

Lindfors Viklund nämner att termen *argot* i svensk tradition används om förbrytarnas språk då det betraktas ur sociologiskt, etnologiskt eller kriminologiskt perspektiv. I Sverige har en argotisering av narkotikaslangen skett efter andra världskriget då missbruket av narkotika spred sig från enskilda utslagna och

intellektuella till kriminella grupper. Detta kan alltså ses som en motsatt utveckling i jämförelse med att en del ord införlivats med allmänspråket. Sociologiskt sett räknas narkotikaslangen som argot i och med att den sysselsättning som är förknippad med narkotika är kriminaliserad.

Narkotikaslangens ges också ett symbolvärde som har att göra med den normkonflikt som narkotika utgör i kontrast till majoritetssamhällets värderingar. Ett antispråk uppstår hos en grupp då gruppen uppfattar sin kultur som ett (positivt laddat) alternativ till majoritetskulturen.

Just narkotikaslangens gruppspråkskaraktär säger Lindfors Viklund vara tyngdpunkten i undersökningen. Ett gruppspråk som återspeglar ett konfliktfyllt förhållande till majoritetssamhället. Men också ett gruppspråk för sammanhållning som är jämförligt med fackspråk och yrkesspråk.

Kognitiv semantik och metaforteorin inom den

Lindfors Viklunds arbete bygger på den kognitiva semantiken och den nya synen på metaforer som en del av människans kognitiva prestanda. Inom tidigare teorier har metaforer betraktats som stilfigurer i litteraturen. Författaren hänvisar till två arbeten som utgår ifrån en kognitiv semantisk modell, R. Trins analys av metaforer i drogrelaterade uttryck och D. Geeraerts' undersökning om namn på belgiska ölsorter. Trins material innefattar tre kognitivt avgränsbara teman: 1) produktion och distribution av narkotika, 2) drogupplevelser samt 3) sociala attityder. Syftet med Geeraerts' undersökning är att påvisa medvetna namngivningsstrategier som en del av skapandet och upprätthållandet av en belgisk nationell identitet.

Materialgenomgången

Narkotikaslangens ordförråd ses som metaforer med anknytning till verksamheten i narkomanernas subkultur, t.ex. att skaffa sig och använda narkotika, olika rusupplevelser osv. Lindfors Viklund har analyserat fram olika nyckelmetaforer som bildar utgångspunkten för en symboldomän, t.ex. symboldomänen RESA för en del ord med anknytning till LSD, t.ex. *tripp* 'LSD-rus'. Andra symboldomäner är MUSIK med LSD-relaterade ord som hänvisar till Beatles-musiken från 1960-talet, t.ex. *abbey road* 'LSD-dos', LIVSMEDEL, HANTVERK, t.ex. *kniv & gaffel* från det föregående och *hammare & spik* från det senare, båda med betydelsen 'spruta och kanyl'.

I fem centrala avsnitt i boken behandlas narkotikaordförrådet sedan bokstavligen ämnesvis, först ett avsnitt om ord med anknytning till heroinmissbruk, sedan ett om ord med anknytning till "det svenska knarket" amfetamin, därefter kokainorden, orden som anknyter till hallucinogener och sist orden med anknytning till cannabis.

I början av vart och ett av de kapitel i avhandlingen, där de olika drogerna och orden relaterade till dem behandlas, ingår ett avsnitt med encyklopediska fakta om

drogen i fråga, om dess ursprung och historia och dess spridning. Intagandet av drogen (äta, dricka, sniffa eller injicera) och dess effekt, antingen uppiggande, energigivande, lugnande, sinnesvidgande osv. eller t.ex. som kokainet som beskrivs som den perfekta partydrogen som förhöjer livskänslan och ökar prestationsförmågan. I den encyklopediska beskrivningen av amfetamin framgår det bland annat att bruket i Sverige avviker från bruket i andra europeiska länder (då avses troligen de länder som var med om AVENTINUS-projektet, t.ex. England och Tyskland). Intravenöst missbruk av amfetamin förekommer knappast någon annanstans än i Sverige. På annat håll betraktas amfetamin närmast som en rekreativ drog. I Sverige är det fråga om ett "riktigt" missbruk som framför allt förekommer i kriminella kretsar och på fängelser. (För jämförelsens skull bör nämnas att amfetamin är den drog som i hög grad missbrukas också på finska fängelser.)

Missbrukargrupperna är mycket olika. Och här ger författaren en hel del encyklopedisk information som har direkt språklig relevans. Amfetaminbruk förekommer bland förbrytare och på fängelser, kokain är en drog som används i vidare kretsar, också bland folk som har pengar och inflytande, hallucinogener användes först bland amerikanska collegeungdomar, sedan bland hippies i hela västvärlden (numera bara sporadiskt i Sverige). Hasch används av ungdomar och betraktas som en "rekreativ drog", dvs. en drog som man använder då och då och som inte är vanebildande eller beroendeframkallande. Ofta jämför haschmissbrukarna sitt bruk med alkoholbruket, speciellt i diskussionen omkring avkriminaliseringen av haschet.

Slangorden

Som framgår av det ovan sagda är Lindfors Viklunds arbete framför allt en lexikologisk undersökning. Och arbetet gör naturligtvis inte heller anspråk på att vara t.ex. ett lexikografiskt arbete. Tvärtom säger författaren uttryckligen i ett av de sammanfattande kapitlen i bokens slut att hennes avsikt inte varit att upprepa det som finns i hennes källor utan att redogöra för varför materialet ser ut som det gör. Som lexikograf känner jag ändå ett intresse för det material arbetet baserar sig på och vill därför ta ett steg tillbaka från författarens avsiktsförklaring. Vad finns där som är lexikografiskt intressant? Hur kunde ordlistan på 391 ord fungera som korpus för en liten narkotikaslangordbok för en grupp slanganvändare som kan ses som en enhetlig grupp? Eller kan ordlistan fungera som en del av korpusen för en "vanlig" slangordbok? I hur stor utsträckning förekommer AVENTINUS-databasens svenska narkotikaord i redan befintliga ordböcker över "vanlig" slang?

Jag har gjort några jämförelser med *Bonniers svenska slanglexikon* (Thorén 1996) som också nämns i Lindfors Viklunds litteraturförteckning. Dessutom har jag tittat i slangorden i den tidigare nämnda finska ordboken över förbrytarslang, Leo Lipsonens *Vankilaslängin sanakirja* (1990). Det senare närmast för att söka stöd för den uppfattning jag fått genom betraktelsen av det svenska materialet.

Författaren konstaterar att narkotikaslangens i hög grad är överlexikaliserad, dvs. det finns ett stort antal synonymer för samma begrepp med specificeringar som gäller drag som inte har någon relevans för utomstående. Min hypotes var att inte många av AVENTINUS-materialets ord p.g.a. överlexikaliseringen skulle

förekomma i ”vanliga” slangordböcker. Jag antog också att avhandlingsmaterialets ord skulle återspegla en kontinuerligt nyskapande process som dock naturligtvis är karaktäristisk också för slang i allmänhet, men oftast kanske svår att fånga i en ordbok.

Min tanke fick inte stort stöd vid en jämförelse med orden i Thoréns slangordbok. Av de 391 orden i Lindfors Viklunds material finns 83 (dvs. över en femtedel) hos Thorén med samma eller så gott som samma betydelse.² En del av orden i Lindfors Viklunds lista har en mera specialiserad betydelse än vad de har hos Thorén, t.ex. *gägga* ’injicera amfetamin’ (Lindfors Viklund) vs. ’injicera narkotika’ (Thorén). Dessa skillnader kan vara tillfälliga och bero på var ordet är excerperat eller vem som varit informanten.

I Lindfors Viklunds material ingår 31 ord för hasch, en överlexikalisering som tar fasta t.ex. på haschets ursprung (t.ex. *affe*, *afghan*, *glasturk*, *kaschmir*, *libanes*, *marockan*, *pak*). För jämförelsens skull kan de finska slangorden för ’hasch’ som finns upptagna i *Vankilaslangin sanakirja* nämnas. Registret i den finska ordboken räknar upp över 80 ord för ’hasch’ med liknande ordbildningstyper som förekommer i det svenska materialet: *afga*, *lasiturkki*³, *harmaaturkki*⁴, *kasmir*, *liba* och *kingiliba*, *rokko*⁵, *paki*. Detta visar att orden i det svenska materialet inte är tillfälliga bildningar utan att en del av narkotikaslangorden är etablerade och lånas från ett språk till ett annat.

Är då narkotikaslang en form av slang som kan betraktas som en klart avgränsbar form av slang med tillräckligt många gemensamma drag? Nej, säger författaren egentligen redan i början av sin avhandling: ”Den svenska drogslangen i sin helhet framstår på grund av de olika missbrukartraditionernas etablering i landet som ett relativt heterogent lexikon.” Detta bekräftas senare genom beskrivningarna av de olika missbrukargrupperna. Det enda som grupperna verkar ha gemensamt är att det ämne de använder finns nämnt i Narkotikastrafflagens 64 §. En genomsnittskokainist verkar vara en person vars narkotikabruk är den enda formen av avvikelse från den accepterade livsstilen i samhället. *Vankilaslangin sanakirja* räknar upp bara ett fåtal kokainrelaterade ord, vilket visar att kokainet inte hör till de ’stora’ drogerna på finska fängelser, medan orden för amfetamin, heroin och hasch i den är många. Användargrupperna verkar alltså vara olika i sitt (mer eller mindre konfliktfyllda) förhållande till majoritetssamhället. Konflikten är olika djup och i de flesta fallen hör narkotikamissbruket ihop med andra former av avvikande (dvs. kriminellt) beteende. De olika användargrupperna kommer troligen sällan i kontakt

² Med så gott som samma betydelse avser jag betydelser som i de två arbetena beskrivs så här: *braja* ’pipstopp av hasch’ (Lindfors Viklund) vs. ’marijuanacigarrett’ (Thorén).

³ Direkt översättning av *glasturk*

⁴ ’gråturk’, men slangordet kan också ses som en ordlek, då det finska ordet *turkki* har betydelsen ’päls’, då blir ordets betydelse ’gråpäls’. Vidare kan ordet *harmaaturkki* tolkas som en eufemistisk benämning för vargen! Det finska ordet för ’turk’ är egentligen *turkkilainen*, medan landsnamnet *Turkiet* på finska är *Turkki*, alltså homofont med ordet för ’päls’.

⁵ sannolikt bildat på landsnamnets finska form *Marokko*, men kan också avse någon av sjukdomarna vattkoppor, smittkoppor o.d.

med varandra varför man kanske närmast bör tala om flera olika narkotikaslangformer än om narkotikaslang en . En del av dessa slangformer är en del av förbrytarslangen, medan en del ingår i ”vanlig”, rätt utbredd ungdomsslang. Jag tänker då i det senare fallet närmast på de kokainrelaterade slangorden, men i Sverige gäller detta troligen också cannabis/haschorden. I Finland är de haschrelaterade slangorden en viktig del av förbrytarslangen, vilket visar att haschpreparaten här är en del av den kriminella kulturen.

En avslutande kommentar

Undersökningens material baserar sig inte på författarens egna fältstudier eller intervjuer. För avhandlingens ändamål är detta säkert inget problem, men frågan infinner sig dock huruvida ett material som inte är samlat ute på fältet är representativt för de slangtalare vilkas språk detta material skall beskriva. Då det är fråga om en i första hand muntlig varietet av språket vore kanske en muntlig primärkälla den bästa källan för materialet, beroende på undersökningens syfte, naturligtvis.

Å andra sidan vet vi att sådana källor inte är tillgängliga utan vidare. Då det gäller kriminaliserade subkulturer är det dessutom tvivelaktigt att önska någon en möjlighet till deltagarobservation eller liknande materialinsamling. Dessutom är det ju så, vilket författaren också konstaterar, att slangen hos dessa subkulturer ofta har funktionen av hemligt och gruppsammanhållande språk. På så sätt utestängs icke-gruppmedlemmar från förståelse. I fråga om materialinsamlingen står språkforskaren alltså också i detta fall inför ett dilemma som gäller materialets genuinitet. Mångfalden bland orden i AVENTINUS-listan skingrar dock all tvivel och avhandlingens appendix kan därför gott läsas som en liten ordbok över en speciell men inte särskilt homogen del av slangens ordförråd.

Litteratur

- Lipsonen, Leo 1990: *Vankilaslangin sanakirja* ('Ordbok över förbrytarslang'). Helsingfors: VAPK kustannus.
- SOB = *Svensk ordbok*. Utarbetad vid Språkdata, Göteborgs universitet. Stockholm: Esselte studium. 1986.
- Suomen kielen perussanakirja* ('Finsk basordbok'). Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 55 1990–1994. Helsingfors: Valtion painatuskeskus.
- Taipale, Ilkka (red.) 1970: *Huumausainekysymys* ('Narkotikafrågan'). Borgå, Helsingfors: WSOY.
- Thorén, Benjamin 1996: *Bonniers slanglexikon*. Stockholm: Bonnier Alba.